

Микола Олександрович Федорець
Сянцзін Чжен

Розвиток вокально-творчих здібностей сучасних школярів-підлітків як умова набуття ними музично-естетичної культури

УДК 378.011.3-051:78:[37.015.31:784+159.954]:
37.091.212-053.6(045)
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-1.4>

Микола Олександрович Федорець
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри музичного
мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0001-6243-4208

Сянцзін Чжен
здобувачка третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти кафедри музичного
мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
ORCID: 0009-0004-0143-9661

Дата першого надходження статті до
видання: 02.02.2026
Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 26.02.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті:
20.04.2026

У статті проведено дослідження актуальної проблеми загальної музичної освіти як складової частини загальної середньої освіти – розвитку вокально-творчих здібностей китайських та українських школярів-підлітків у нових соціально-культурних умовах. На основі вивчення філософської, соціологічної, музикознавчої, музично-педагогічної та методичної літератури, з урахуванням здійснених педагогічних спостережень у закладах ЗСО Китаю та України, опитувань та бесід із досвідченими учителями музичного мистецтва, а також з майбутніми бакалаврами спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) представлені головні результати та висновки проведеного дослідження. Так, обґрунтовано актуальність проблеми розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків як складової частини їхньої музично-естетичної культури; проаналізовано в науковому дискурсі та уточнено зміст поняття вокально-творчих здібностей школярів-підлітків; розглянуто поняття формування музично-естетичної культури як головної мети загальної музичної освіти для закладів ЗСО; розглянуто наукові підходи до вивчення феномена розвитку вокально-творчих здібностей сучасних школярів-підлітків; визначено педагогічні умови розвитку означених здібностей у нових соціально-культурних умовах. Зроблено висновки про необхідність суттєвого підвищення якості уроків музичного мистецтва та позакласної музичної діяльності в обох країнах, зокрема у напрямі розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків. Підтверджено висновок учених щодо важливості підвищення продуктивності фахової підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, зокрема в напрямі їхньої вокальної та вокально-педагогічної компетентності. Наголошено на високій актуальності теми дослідження для обох країн та окреслено перспективу майбутньої дослідницької роботи у цьому напрямі.

Ключові слова: музично-творчі здібності, музично-естетична культура, соціально-культурні умови, загальна музична освіта, школярі-підлітки, майбутні бакалаври музичного мистецтва, заклад загальної середньої освіти, вокальна підготовка, мистецтво співу.

Постановка проблеми. Питання розвитку вокально-творчих здібностей китайських та українських школярів-підлітків у нових соціально-культурних умовах учені розглядають як один з ключових шляхів набуття ними музично-естетичної культури. Розв'язання цієї проблеми актуалізує для закладів ЗСО Китаю та України, а насамперед для вчителів музичного мистецтва, проблему оволодіння й упровадження продуктивних педагогічних технологій мистецької інноватики, спрямованих на системну модернізацію загальної музичної освіти (Федорець, Ван Цзябін, 2024, с. 105–106).

Актуальність зазначеної проблеми зумовлена насамперед доступом вільним дітей та підлітків через розгалужені інтернет-мережі до різноманітних музичних продуктів, зокрема «до комерційних музичних творів низької якості, які належать до так званої масової культури» (Федорець, 2022). Робота зі школярами підліткового віку в цьому напрямі не обмежується лише завданнями музичного виховання, але й пов'язана з формуванням духовної культури й моральних цінностей

молодого покоління, оскільки музично-естетична культура охоплює практично всі сфери життя сучасної людини як невід'ємну складову частину її внутрішнього світу (там само).

Аналіз наукової літератури, а також дані, отримані в перебігу педагогічних спостережень за уроками музичного мистецтва в закладах ЗСО, опитувань і бесід з учителями-практиками та школярами 5–7 (8)-х класів, дають підставу стверджувати, що для більшості сучасних підлітків обох країн шедеври національної та світової вокальної спадщини залишаються майже повністю незнаними. Дослідження підтверджує думку про те, що більшість сучасних підлітків, відвідуючи уроки музики протягом 7–8 років поспіль, не оволодіває навіть елементарними вокальними навичками, а їхні вокально-творчі здібності залишаються нерозвинутими. Водночас засвідчено, що значна частина вчителів музичного мистецтва обох країн не повною мірою усвідомлюють потенціал розвитку вокально-творчих здібностей учнів у досягненні музично-естетичної культури та в духовному становленні школярів.

Аналіз актуальних досліджень. Науковці Ван Цзябін, Го Цзюнь, О. Горожанкіна, Ду Хуейцю, М. Русяєва, Сюй Сінчжоу, Сян Хаоран, М. Федорець, Чжан Фан, Чжен Сянцінь наголошують на ключовій ролі мистецької освіти, зокрема загальної музичної освіти й музично-естетичного виховання, у забезпеченні креативного розвитку школярів, а також звертають увагу на зростання суспільного інтересу в обох країнах до набуття підлітками достатнього рівня музично-естетичної культури.

Проблема розвитку музично-творчих здібностей, зокрема вокально-творчих здібностей школярів, є предметом дослідження багатьох поколінь китайських та українських учених (Н. Ашихміна, Н. Батюк, Го Цзюнь, Н. Кьон, М. Леонтович, Н. Мозгальова, О. Ростовський, Сюй Сінчжоу, В. Черкасов, Чжан Фан, Шучан Лю).

Досвід учителів музики Китаю та України доводить, що найбільш демократичним, загальнодоступним та багаторічно перевіреним способом набуття музично-естетичної культури школярів є навчання співу (Федорець, Чжан Фан, 2024, с. 275–276). Оволодіння «вокальними навичками є найбільш простим і доступним шляхом до <...> активного музикування, що отримав величезну популярність у сучасній молоді» (Сюй Сінчжоу, 2023, с. 72). Опитування показали, що багато сучасних китайських та українських школярів віддають перевагу саме вокальній музиці та хочуть навчитися гарно співати.

Набуття музичної та музично-естетичної культури дітей та підлітків, зокрема шляхом розвитку вокально-творчих здібностей, вивчали багато науковців Китаю та України. Відомі роботи І. Барановської, Н. Батюк, Вана Тяньці, О. Лісеєнко, О. Негребецької, Пань Сінюй, О. Ростовського, О. Сбітневої, Л. Степанової, Сюй Сінчжоу, М. Федорця, Чжан Фан. Проте динаміка глобальних соціально-культурних змін, зокрема становлення постінформаційного суспільства, вимагає більш широких та системних досліджень зазначеної проблеми з урахування інноваційних підходів, представлених в наукових дискурсах обох країн.

Мета статті полягає у розробленні рекомендацій щодо створення належних педагогічних умов в закладах ЗСО для розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків Китаю та України як умови набуття ними музично-естетичної культури.

Методологія дослідження. Для досягнення поставленої мети використано комплекс взаємопов'язаних теоретичних і емпіричних методів, а саме: аналіз та узагальнення наукових і науково-методичних праць учених Китаю та України; педагогічні спостереження за здійсненням загальної музичної освіти в закладах ЗСО обох країн; бесіди й опитування учителів музичного мистецтва, школярів-підлітків, а також майбутніх бакалаврів музичного мистецтва.

Як методологічну основу дослідження використано культурологічний, аксіологічний, когнітивний та праксеологічний наукові підходи.

Результати та їх обговорення. Почнемо з аналізу наукового дискурсу для уточнення сутності таких ключових понять роботи: «вокально-творчі здібності школярів-підлітків» та «музично-естетична культура». Учені (А. Бойко, Ван Цзябін, В. Маршицька, С. Олійник, Г. Орлова, О. Павлюк, М. Русяєва, М. Федорець, А. Яцюрик) наголошують на тому, що розвиток вокальних здібностей, як і музичних здібностей загалом, неможливий без формування креативної особистості, її творчого ставлення не лише до музичного мистецтва, але й до освітньо-культурної діяльності загалом. На думку вчених, саме творчий компонент є визначальним чинником активізації емоційно-ціннісного ставлення підлітків до музики.

З урахуванням проведеного дослідження та робіт зазначених науковців можна визначити сутність вокально-творчих здібностей сучасних школярів-підлітків як інтегративний комплекс музичних умінь і творчого потенціалу особистості, що виявляється у здатності до емоційно насиченого й художньо виразного співу (як сольного, так і в складі ансамблів та хорових колективів), вокальної імпровізації, створення власних мелодичних зразків та інтерпретації музичного змісту засобами голосу. Цей розвиток у підлітковому віці ґрунтується на поєднанні вокально-технічних умінь (музичного слуху, ритмічного чуття, інтонаційної точності тощо) з активним становленням уяви, образного мислення та індивідуальної креативності, що сприяє самовираженню, емоційному самопізнанню й формуванню особистісно значущих музичних образів.

Отже, розвинуті вокально-творчі здібності школярів-підлітків виходять за межі суто виконавських навичок і також передбачають здатність наповнювати спів внутрішньою енергією, особистісними переживаннями та художнім смаком, що є важливим чинником становлення індивідуального виконавського стилю в умовах активного особистісного розвитку.

На наш погляд, до основних складових частин розвитку вокально-творчих здібностей підлітків належать формування слухових та ритмічних вмінь, зокрема звуковисотного слуху, ладового чуття, музично-слухових уявлень, відчуття метру й ритму; творчого мислення, яке охоплює фантазію, уяву, здатність до оригінальних рішень, навички імпровізації та подолання шаблонності; емоційна виразність, що виявляється у здатності передавати власний внутрішній стан, емоції та енергетику через вокальне виконання; набуття вокально-технічних навичок (володіння голосом, диханням, інтонацією, артикуляцією), які слугують основою для повноцінного творчого самовираження. Розвинені

вокально-творчі здібності школярів-підлітків проявляються у швидкій та усвідомленій реакції на музичний матеріал, ритм і мелодію; в умінні емоційно й переконливо виконувати вокальні твори; у здатності до створення оригінальних мелодій, а також у передачі індивідуальних настроїв і переживань засобами голосу.

Музично-естетична культура школярів-підлітків постає складовою частиною їхньої духовної культури та розглядається як провідна мета загальної музичної освіти (Го Цзюнь, 2022, с. 88). Ефективне залучення школярів до музично-естетичної культури тісно пов'язане з результатами їхнього навчання, виховання й творчого розвитку, які започатковуються у шкільному віці та набувають цілісності у перебігу подальшої освіти й саморозвитку особистості.

Правильна організація вокального навчання та музично-естетичного виховання сприяє усвідомленню школярами себе як активних учасників естетичної діяльності та носіїв культурних смислів, формує їхню причетність до художньої картини країни та світу. При цьому музично-естетична культура розглядається не як сума засвоєних знань, а як інтегративна якість особистості, що охоплює художні інтереси, ціннісні орієнтації, емоційно-чуттєвий досвід і здатність до творчого самовираження.

Проаналізуємо основні наукові підходи до вивчення феномена розвитку вокально-творчих здібностей сучасних школярів-підлітків. Йдеться про культурологічний, аксіологічний, когнітивно-музикознавчий, вокально-педагогічний та праксеологічний підходи.

Залучення культурологічного підходу забезпечує усвідомлення школярами-підлітками музичного мистецтва як багатомірного соціокультурного феномена, який у художньо-образній формі відображає історичний досвід, національні традиції та універсальні духовні цінності людства (Федорець, 2025, с. 432). У цьому контексті вокальне мистецтво постає важливим засобом формування музично-естетичної культури учнів, розвитку їхньої здатності до осмислення культурних смислів і художньо-ціннісного сприйняття музичної реальності.

Аксіологічний підхід акцентує увагу на ціннісному змісті вокального мистецтва та його ролі у становленні духовно-моральних орієнтирів особистості. Через залучення школярів-підлітків до високохудожніх зразків вокальної музики формується система естетичних, моральних і культурних цінностей, здатність до емоційно-ціннісного переживання музики, усвідомленого вибору художніх ідеалів і відповідального ставлення до власної творчої діяльності (там само).

Когнітивно-музикознавчий підхід спрямований на осмислення стилістичних, інтонаційних,

формотворчих і виконавських параметрів вокальної музики різних історико-культурних епох. У його межах особливого значення набуває порівняльний аналіз структурних і семантичних характеристик вокальних творів, що дає змогу простежити еволюцію жанрових моделей, художніх засобів та музично-виражальних систем. Реалізація цього підходу сприяє розвитку музичного мислення школяра-підлітка, формуванню його здатності до усвідомлення естетичних кодів вокального мистецтва та особливостей сучасних виконавських інтерпретацій.

Вокально-педагогічний підхід, на наш погляд, має бути орієнтований на цілісний розвиток вокально-творчих здібностей школярів-підлітків і передбачає системне опанування основ вокальної техніки, удосконалення виконавської майстерності та сценічної культури. Важливою складовою частиною цього підходу є виховання естетичних і ціннісних орієнтацій, що слугують підґрунтям художньо осмисленого виконання вокальних творів різних жанрів і стилів. Означений підхід стимулює формування в учнів уміння вільно орієнтуватися в широкому спектрі вокального репертуару з урахуванням його стильової специфіки, культурних маркерів та емоційно-образної виразності, що, у свою чергу, сприяє активному залученню підлітків до сучасного музично-культурного простору та розвитку їхнього творчого потенціалу.

Особливого значення в сучасній мистецькій освіті набуває праксеологічний підхід, який зосереджується на діяльнісному напрямі художнього розвитку. Художньо-праксеологічний аспект поєднує вокально-творчу діяльність із формуванням стійких моделей творчої поведінки, активізує прагнення людини до художньої самореалізації, самостійності та практичного втілення набутих вокально-виконавських умінь у навчальній і позанавчальній діяльності (Реброва, 2013, с. 241).

У процесі розвитку вокально-творчих здібностей сучасних школярів-підлітків, що розглядається нами як один з провідних шляхів набуття ними музично-естетичної культури, особливої ваги набувають педагогічні умови, за яких реалізація цього завдання, на наш погляд, є найбільш ефективною. Здійснене дослідження дає змогу виокремити низку ключових педагогічних умов, що забезпечують успішний розвиток вокально-творчих здібностей підлітків і сприяють набуттю ними музично-естетичної культури (Го Цзюнь, 2022, с. 87).

Перша педагогічна умова полягає у провідній ролі вчителя музичного мистецтва як організатора та безпосереднього виконавця в процесі розвитку вокально-творчих здібностей підлітків у межах музично-творчої діяльності. Саме вчителі музичного мистецтва мають забезпечити системну вокально-творчу роботу з учнями, спрямовану не лише на формування вокально-технічних умінь,

але й на розвиток художньо-образного мислення, емоційної чутливості та естетичного ставлення до музики (Федорець, 2025, 430–431).

Водночас результати численних досліджень, контент-аналіз публікацій у масмедіа, а також висновки, зроблені на основі педагогічних спостережень, бесід з учителями, засвідчують тенденцію до поступового зниження рівня музично-естетичної підготовленості учнів. Ситуація ускладнюється тим, що значна частина вчителів музичного мистецтва обох країн не завжди готова ефективно протидіяти цьому явищу, оскільки не має достатнього рівня сучасної фахової, зокрема вокально-педагогічної, підготовки та достатнього досвіду роботи із сучасними підлітками (Го Цзюнь, 2020, с. 68–69). У цьому контексті актуалізується проблема якісної підготовки нового покоління вчителів за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) на мистецько-педагогічних факультетах закладів вищої освіти (там само). Йдеться про необхідність удосконалення фахової підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва з урахуванням завдань розвитку вокально-творчих здібностей школярів. У цьому контексті ключовими складниками такої підготовки є належний рівень вокально-педагогічної та вокально-виконавської компетентностей бакалавра, а також його особиста мотивація до творчої, продуктивної діяльності в сучасній школі.

Не менш важливою педагогічною умовою в контексті розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків є творче проведення уроків музичного мистецтва. Воно передбачає органічний зв'язок вокального репертуару з життям, використання конкретних художніх прикладів і вокально-виконавських прийомів для глибшого розуміння змісту музичних творів, засобів художньої виразності, поглиблення міжпредметних зв'язків тощо (Го Цзюнь, 2022, с. 88). Слід особливо наголосити на важливості створення позитивної морально-психологічної атмосфери на уроці, атмосфери співпраці, підтримки та ситуації успіху, особливо в процесі вокально-творчої діяльності (там само).

Ефективність розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків значною мірою залежить і від належного навчально-матеріального забезпечення освітнього процесу, створення необхідної навчально-матеріальної бази, що дає змогу ефективно використовувати продуктивні педагогічні технології мистецької інноватики. Зокрема, йдеться про наявність спеціалізованого кабінету-студії, сучасної звукозаписної та звуковідтворювальної апаратури, мультимедійних засобів, нотних видань з вокального репертуару, музично-педагогічної літератури, наочних посібників, музичних інструментів.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Проблема залучення школярів до музично-естетичної культури шляхом розвитку

їхніх вокально-творчих здібностей посідає провідне місце серед актуальних завдань загальної музичної освіти. Її розв'язання пов'язується з формуванням стійкої мотивації учнів до занять музикою, усвідомленням значущості музично-естетичної культури для подальшої успішної життєдіяльності, а також із прийняттям цінностей художньо-світоглядного різноманіття, закарбованого у найкращих творах національного та світового музичного мистецтва. Розвиток вокально-творчих здібностей школярів-підлітків набуває особливого значення, оскільки вокальна діяльність є найбільш доступною, емоційно привабливою та природною формою музичного самовираження. Саме через вокально-творчу активність учні не лише оволодівають елементарними музичними знаннями й навичками, але й долучаються до художньо-образного змісту музики, навчаються емоційно переживати, усвідомлювати й інтерпретувати музичні твори. Отже, розвиток вокально-творчих здібностей є реальним шляхом набуття музично-естетичної культури як здатності сприймати, оцінювати та творити музичні цінності.

Проведене дослідження вказує на необхідність суттєвого підвищення якості вокального навчання школярів на уроках музичного мистецтва та під час позакласної музичної діяльності в обох країнах. У цьому контексті актуалізується проблема більш якісної підготовки нового покоління вчителів на мистецько-педагогічних факультетах закладів вищої освіти (Го Цзюнь, 2020, с. 68–69). Йдеться про необхідність удосконалення стратегій, методів і технологій фахової підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва з урахуванням завдань розвитку вокально-творчих здібностей школярів-підлітків.

Представлені педагогічні умови охоплюють певне коло мистецько-педагогічних проблем, зокрема пов'язаних з розвитком вокально-творчих здібностей школярів-підлітків, та орієнтують наукову спільноту на подальші дослідження цієї проблеми задля її поступового вирішення. Кафедра музичного мистецтва та хореографії Університету Ушинського орієнтує майбутніх бакалаврів і магістрів на проведення досліджень у напрямі цієї теми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Го, Цзюнь. (2020) Формування музичної культури школярів в Україні і Китаї (тези). *Культура, освіта, творчість: світові технології, авторські ідеї, традиції і новаторство: збірка матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції*. Одеса, 2020, 65–70. URL: <https://odnb.odessa.ua/vnn/book/10359>.
2. Го, Цзюнь. (2022) Формування музично-естетичної культури школярів в контексті глобалізації та європейської інтеграції (тези). *Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку сус-*

пільства: матеріали VIII Міжн. конфер. молод. учен. та студентів. Одеса, 1, 86–89. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16174/1/Guo%20Jun%202022.pdf>.

3. Реброва, О. (2013) Теоретичне дослідження художньо-ментального досвіду в проекції педагогіки мистецтва: монографія. Київ: НПУ імені М. Драгоманова. 295 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/16143>.

4. Суй, Сінчжоу. (2023) Формування художньо-естетичного досвіду майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки: дис. ... докт. філос. Одеса: ПНПУ імені К. Ушинського. 244 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/17368>.

5. Федорець, М., Ван, Цзябінь. (2024) Формування музично-естетичної культури підлітків засобами оперної музики. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 1–2, 135–136.

6. Федорець, М. (2022) Загальна музична освіта України: розвиток в умовах інтеграції до європейського культурного простору. *Південноукраїнські мистецькі студії*, 1, 21–26. DOI: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2022-1.4>.

7. Федорець, М. (2025) Формування музичної культури школярів шляхом залучення їх до оперної музики. *Наукові записки*, 428–434. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-428-434>.

8. Федорець М., Чжан Фан. (2024) Формування музичної культури школярів в умовах інформаційного суспільства як педагогічна проблема. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 3 (117), 272. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-428-434>.

REFERENCES

1. Go, J. (2020) Formuvannia muzychnoi kultury shkoliariv v Ukraini i Kytai [Formation of musical culture of schoolchildren in Ukraine and China]. *Kultura, osvita, tvorchist: svitovi tekhnologii, avtorski ideji, tradytsii i novatorstvo* (pp. 65–70). Odesa. URL: <https://odnb.odessa.ua/vnn/book/10359>.

2. Go, J. (2022) Formuvannia muzychno-estetychnoi kultury shkoliariv v konteksti hlobalizatsii ta yevropeiskoi intehratsii [Formation of musical and aesthetic culture of schoolchildren in the context of globalization and European integration]. *Muzychna ta khoreohra-*

fichna osvita v konteksti kulturnoho rozvytku suspilstva (86–89). Odesa. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16174/1/Guo%20Jun%202022.pdf>.

3. Rebrova, O. (2013) Teoretychne doslidzhennia khudozhno-mentalnoho dosvidu v proektsii pedahohiky mystetstva [Theoretical study of artistic and mental experience in the projection of art pedagogy]. Kyiv: National Pedagogical Dragomanov University. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/16143>.

4. Xu, X. (2023) Formuvannia khudozhno-estetychnoho dosvidu maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v protsesi vokalnoi pidhotovky [Formation of artistic and aesthetic experience of future music teachers in the process of vocal training] (Doctoral dissertation). South Ukrainian National Pedagogical University named after K. Ushynsky, Odesa. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/17368>.

5. Fedorets, M., & Wang, J. (2024) Formuvannia muzychno-estetychnoi kultury pidlitkiv zasobamy opernoi muzyky [Formation of musical and aesthetic culture of adolescents by means of opera music]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii*, 1–2, 135–136. Sumy. URL: <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%8C.pdf>.

6. Fedorets, M. (2022) Zahalna muzychna osvita Ukrainy: rozvytok v umovakh intehratsii do yevropeiskoho kulturnoho prostoru [General music education of Ukraine: Development in the conditions of integration into the European cultural space]. *Pivdenoukrainski mystetski studii*, 1, 21–26. DOI: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2022-1.4>.

7. Fedorets, M. (2025) Formuvannia muzychnoi kultury shkoliariv shliakhom zaluchennia yikh do opernoi muzyky [Formation of musical culture of schoolchildren through involvement in opera music]. *Naukovi zapysky*, 428–434. Kropyvnytskyi. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-428-434>.

8. Fedorets, M., & Zhang, F. (2024) Formuvannia muzychnoi kultury shkoliariv v umovakh informatsiinoho suspilstva yak pedahohichna problema [Formation of musical culture of schoolchildren in the information society as a pedagogical problem]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii*, 3 (117), 272. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-220-428-434>.

Development of vocal and creative abilities of modern adolescent schoolchildren as a condition for their acquisition of musical and aesthetic culture

Mykola Oleksandrovych Fedorets
Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Teacher at the Department
of Musical Art and Choreography
The State Institution "South Ukrainian
National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky"
ORCID: 0000-0001-6243-4208

Xiangjing Zheng
Postgraduate Student of the 2nd year
of Study
The State Institution "South Ukrainian
National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky"
ORCID: 0009-0004-0143-9661

Стаття поширюється на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article addresses a relevant issue of general music education as a component of general secondary education, namely the development of vocal and creative abilities of Chinese and Ukrainian adolescent school students in new socio-cultural conditions. Based on the analysis of philosophical, sociological, musicological, music-pedagogical, and methodological literature, as well as pedagogical observations conducted in general secondary education institutions of Ukraine and China, interviews and surveys of experienced music teachers, and future bachelor students majoring in 014 Secondary Education (Music Art), the article presents the main results and conclusions of the study.

In particular, the relevance of developing vocal and creative abilities of adolescent students as a component of their musical and aesthetic culture is substantiated; scientific interpretations of the key research categories—musical and aesthetic culture of students as the primary goal of general music education in general secondary education institutions, and vocal and creative abilities—are analyzed; the content of the concept of vocal and creative abilities of adolescent students is clarified; scientific approaches to the study of the phenomenon of "development of vocal and creative abilities of modern adolescents" are examined; and pedagogical conditions for the development of these vocal and creative abilities in new socio-cultural contexts are identified.

The study concludes that there is a need for a significant improvement in the quality of music lessons and extracurricular musical activities in both countries, particularly with regard to the purposeful development of vocal and creative abilities of adolescent students. The findings also confirm scholars' conclusions about the importance of increasing the effectiveness of professional training of future bachelors of music art, especially in terms of developing their vocal and vocal-pedagogical competence. The high relevance of the research topic for both countries is emphasized, and prospects for further research in this field are outlined.

Keywords: *musical and creative abilities, musical and aesthetic culture, socio-cultural conditions, general music education, classical music, adolescents, future bachelors of music art, future music teachers, general secondary education institution, vocal training, art of singing.*